

AGENDA

wat komen gaat!

- 05-01-2009 20.00 uur Ledencontactvergadering, De Witte Bergen (Landal Green Parks) IJhorst. Lezing Jeroen Bredenbeek, Viperaplan.
- 02-02-2009 20.00 uur Ledencontactvergadering, De Witte Bergen (Landal Green Parks) IJhorst. Lezing Harry van Wijk en Evert Rolleman, nestkast/ringwerk.
- 02-03-2009 20.00 uur Jaarvergadering. DVD over de Koolmees door J. Nijboer.
- 26-02-2009 Coördinatorenvergadering inforuimte SBB.
- 12-03-2009 Vergadering nestkastcontroleurs inforuimte.
- 06-04-2009 Ledencontactvergadering.
- 04-05-2009 Ledencontactvergadering.
- 01-06-2009 Fietstocht. Tweede Pinksterdag.
- 08-06-2009 Ledencontactvergadering. Eerst excursie bij de Bijenstal in Dickninghe, daarna vergadering.

Jeugdagenda

2008

- 25 oktober Excursie paddestoelen door Jan van Marle. Inforuimte 14.00 uur.
- 22 november Boswachter Johan Dammers over wat er zoal in het bos leeft. Bij goed weer een excursie door het bos. Aanvang 14.00 uur.

2009

- 17 januari: Presentatie foto's e.d. van het afgelopen jaar door de oudere jeugd. Uitreiking nieuwe programma's en iets lekkers.

VERSLAG VAN DE LEDENVERGADERING GEHOUDEN OP MAANDAG 3 MAART '08 IN PANNEKOEKHUIS BEUGELN TE STAPHORST.

Aanwezig 33 personen. Er zijn geen afmeldingen.

De voorzitter heet ons allen welkom, en stelt de nieuw te kiezen bestuursleden voor aan de vergadering.

Daarna vraagt de voorzitter aandacht voor de komende busreis die naar Tsjechië zal gaan er kunnen nog enkele mensen mee de plaatsen zijn nog niet allemaal bezet.

Ingekomen stukken;

Natuurver. De Noordwesthoek jaargang 35 nr.1jan. 2008
SBB Vrijwilligersnieuws winter 2007

Rabobank reactie Coöperatiefonds
Gemeente Staphorst antwoordnota landgoederen.

Vogelbescherming Nederland zienswijze outdoorcentre
powerpointpresentatie Steenuil

Vogelnieuws febr 2006
Vogelfestival 23\24 augustus

Stichting regiocontact Vecht Veluwe IJsselstreek

Natuur en milieu Overijssel Groene peiler

KNNV Natura 2008 nr 1

Er zijn geen op-of aanmerkingen op de notulen van de vorige ledencontact-vergadering.

Naar aanleiding van meldt Harry van Wijk dat er 2 maal een heidezuivering is geweest en dat de vlinderroute schoon is.

Daarna wordt Roel Posthoorn welkom geheten ,hij zal ons na de pauze wat gaan vertellen over het eiland Tiengemeten waar 24 mei a.s. de uitgestelde excursie in het kader van het jubileumjaar naar toe zal gaan.

De notulen van de vorige jaarvergadering stonden in de scharrelaar vermeld en ook hier waren geen op- of aanmerkingen op.

Er zijn geen mededelingen.

Jaarverslag van de secretaris; er ontbreken enkele werkgroepen, welke nu reeds hebben toegezegd volgend jaar hun verslag zeker op tijd te zullen inleveren.

Jaarverslag van de penningmeester; Klaas geeft een toelichting wat Harm Bloemhof de opmerking ontlokt dat hij het bezit van de werkgroepen mist [materiaal waar mee gewerkt wordt] . Klaas belooft dit volgend op te zullen nemen.

De kascommissie heeft de boeken nagekeken en in orde bevonden waarna

de penningmeester decharge wordt verleend. De voorzitter bedankt de kascommissie voor de uitgevoerde werkzaamheden.

Benoeming nieuw kascommissielid; Compagner treedt af. De kascommissie bestaat nu uit Jaap Padding en Ok van der Leij. Henk Kuiper wordt benoemd als reserve lid.

Vaststelling contributie; deze is aan de lage kant maar veel leden maken al meer over dan de minimale contributie, het voorstel om de huidige contributie te handhaven wordt dan ook aangenomen.

Verkiezing nieuwe bestuursleden; Harm Bloemhof en Ok van der Leij functioneren als stembureau er worden stembriefjes uitgedeeld .

Jan Nijboer en Jan Tromp zijn beiden aftredend en niet herkiesbaar , voorgestelde kandidaten voor deze functie's zijn Gerard van der Berg en Roelof Talen. Klaas Compagner de penningmeester heeft zich wel weer opnieuw beschikbaar gesteld .

De uitslag van de stemming is als volgt Klaas 33 stemmen geen tegen- en geen blanco stemmen. Gerard van de Berg 31 stemmen 2 blanco . Roelof Talen 32 stemmen 1 blanco.

Werkgroepen;

Jeugd; de krant had een artikel opgenomen van de bijeenkomst waar Harry en Evert een toelichting geven over nestkasten .Evert was ook op radio Oost te beluisteren. De schoonmaakdag begint op 15 maart '08 om 09.00 uur en niet om 08.30 uur

Planten; 23 februari jl. was er een bijeenkomst in Orvelte.

Roofvogels; g.b.

Vlinders; F. van de Ende is volgens Berend Witte geen coördinator meer maar wil nog wel inventariseren. De voorzitter meldt hieromtrent geen bericht te hebben ontvangen.

R.O; Harm Bloemhof meldt dat het outdoorcentre definitief niet doorgaat . De gemeente komt binnenkort met een nieuwe zienswijze voor de beide landgoederen

Woensdag a.s. is er een toelichting over de te kappen bomen aan de Veldhuisweg.

Nestkasten; 15 maart '08 kunnen de nestkasten opgehaald worden bij Berend Witte.

Er moet meer hulp komen voor nestkasten bij de jeugd.

Jan Nijboer adviseert om de nestkasten goed op te hangen met het juiste materiaal.

Ringwerk; het wachten is op nieuwe vergunningen

Weidevogels ; Jan Dunnink meldt dat er een grote dichtheid wulpen is gesignaleerd bij de Olde Maten. In 1986 zijn er 439 nesten waargenomen ,onbekend of het om dezelfde grootte gaat .

Zoogdieren; Harm Bloemhof weet te melden dat de Visotter waar in de vorige vergadering over werd gesproken uit Duitsland afkomstig was .Er is ook een foto van te zien dankzij een kantonnier van Rijkswaterstaat.

Redactie;g.b.

Natuurreizen; nogmaals wordt de reis naar Tsjechië onder de aandacht gebracht.

Er wordt afscheid genomen van de aftredende bestuursleden Jan Nijboer en Jan Tromp zij krijgen de gebruikelijke envelop met inhoud vergezeld van een bloemetje .

Ook wordt Jan Paasman bedankt voor zijn werkzaamheden welke hij verrichtte betreffende de veldwaarnemingen .

Voor wat komen gaat verwijst ik naar de scharrelaar welke net verschenen is.

Rondvraag; Harry van Wijk vraagt om veldwaarnemingen het lente seizoen staat te beginnen er is dus van alles te zien en te horen .

Vrouwkje Muller; vraagt of de verschillende route's die gesloten waren na de opening van het zwarte mezenpad weer geopend zijn . Het antwoord is dat dit niet de bedoeling is maar de praktijk leert anders.

Geertje Zwiers heeft geconstateerd dat er palen uit de zwarte mezenroute verdwenen zijn.

Bij nader onderzoek blijken zij wat verder op te liggen waarschijnlijk veroorzaakt door materiaal wat de gezaagde bomen moet afvoeren .

Na de pauze vertoont Roel Posthoorn 2maal 45 min. beeld met uitleg over het eiland Tiengemetten wat van landbouwgrond is veranderd in natuur met behulp van Natuurmonumenten . Zeer interessant om dit in tijdbeeld te volgen .

Na afloop hiervan dankt de voorzitter de Heer Posthoorn en de aanwezigen voor hun opkomst en inbreng en wenst ieder wel thuis.

De tweede secretaris Geertje Zwiers

De voorzitter Jan Vos.

VELDWAARNEMINGEN

Beste mensen,

Hier dan weer een lijst met waarnemingen van de afgelopen periode.

Ziet u leuke waarnemingen, geef ze door. Dit kan op de maandelijkse contactavond of via email. Het emailadres is: h.vanwijk@natuurbeschermingsvereniging.nl

Harry van Wijk

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
29+ 31 aug	Middelste Bonte Specht	De Wijk, Lokkerij	Fam. Koopman
10-09-2008	Ransuil	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Berend Witte en Harry van Wijk
19-09-2008	IJsvogel	IJhorst, Veldhuisweg, doodgevlagen tegen raam	Dhr. van Broekhuizen
26-09-2008	Gele Kwikstaart	De Wijk, Lokkerij	Fam. Koopman
23-10-2008	Koperwiek ± 20 ex.	Staphorst, Oranje-straat Foeragerend op hulst-bessen	Roelof Talen
26-10-2008	Notenkraker	Bosw. Staphorst	Bettie Kuipers
29-10-2008	Notenkraker	Bosw. Staphorst, vak 60	Albert Ulrich
31-10-2008	Notenkraker	Bosw. Staphorst, vak 60	Harry van Wijk
30-10-2008	Kuifmees	IJhorst, Sparrenlaan, in de tuin op voeder-tafel	Freek Bult

Reptielen:			
24-07-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Ganzeplass, langs fietspad	Anton Schuring
28-07-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Zoere Grachten	Anton Schuring
15-09-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Vier Bergen, langs ruiterspad	Harry van Wijk
25-09-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Vier Bergen	B. Witte, J. Bredenbeek en H. van Wijk
26-09-2008	Adder (jong exempl.)	Bosw. Staphorst, Ganzeplass	Anton Schuring
09-10-2008	Levendbarende hagedis	Bosw. Staphorst, Vier Bergen	Berend Witte en Harry van Wijk
10-10-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Vier Bergen (achterkant rp)	Harry van Wijk
13-10-2008	Adder	Bosw. Staphorst, Vier Bergen	Berend Witte en Harry van Wijk

Zoogdieren:			
20-09-2008	Eekhoorn	Bosw. Staphorst, fietspad langs Kampweg	Stefan Koppelman, Jan en Klaas Huls
25-09-2008	Eekhoorn	IJhorst, Koedrift	Harry van Wijk
29-09-2008	Eekhoorn	Bosw. Staphorst, IJhorster Veldweg	Harry van Wijk
Jun/jul/aug 08	Steenmarter 3 exempl.	De Wijk, Vos van Steenw.str. Nestelend onder dakbeschot	Jan Tinhout
18-10-2008	Zwarte Woelrat	Staphorst, Portiekstraatje, dood door werkzaamheden	Jan Dunnink

HET GROTE OGENBLIK

In zijn kooi zat een kleine vogel en keek met droevige ogen in de zonneschijn. Het was een zangvogel en het was in een cultuurstaat in ieder geval in één, die zich zo noemde-

In de blauwe verte stonden blauwe bergen. "Achter de bergen ligt het Zuiden", dacht de kleine vogel. "Ik heb de weg daarheen maar één keer gevlogen, daarna niet meer" De verre bergen schenen hem zo dichtbij, het verlangen bracht ze zo dicht bij voor de tralies. "Ze zijn heel dichtbij" zei de kleine vogel. Als de tralies er maar niet waren! Als het deurtje maar één keer open ging" één keertje! Dan zou het grote ogenblik komen en ik was met enkele vleugelslagen achter de blauwe bergen."

De kraanvogels trokken. Door de herfstlucht klonk hun gekrijs klagend en verlokkelijk. Het was de roep naar het Zuiden. Ze verdwenen achter de blauwe bergen. De kleine vogel wierp zich tegen de tralies.

De winter kwam en de vogel werd stil. Er viel sneeuw en de blauwe bergen waren grijs geworden. De weg naar het Zuiden lag in koude en nevel.

Er kwamen vele winters en vele zomers, er kwamen vele jaren. De bergen werden blauw en werden weer grijs. Trekvogels kwamen uit het Zuiden en trokken naar het Zuiden. De kleine vogel achter de tralies wachtte op het grote ogenblik.

Toen kwam er een heldere zonnige herfstdag. Het deurtje van de kooi stond open: men had het bij vergissing open gelaten. Opzettelijk doen de mensen zo iets niet. Het grote ogenblik was daar!! De kleine vogel trilde van vreugde en opwindning. Voorzichtig en schuw sloop hij naar buiten en fladderde op de dichtstbijzijnde boom. Alles om hem heen verwarde hem. Hij was er niet meer aan gewend. In de blauwe verte stonden de blauwe bergen: maar ze schenen nu heel ver te zijn, veel te ver weg voor de vleugels die zich jarenlang achter de tralies niet meer bewogen hadden. Maar er moest iets gebeuren: het grote ogenblik was gekomen! De kleine vogel verzamelde al zijn moed en kracht en breidde zijn vleugels wijd uit, wijd uit voor de vlucht naar het Zuiden, achter de blauwe bergen. Maar hij kwam niet verder dan tot aan de volgende tak. Waren de vleugels verzwakt in de lange jaren of was iets anders in hem verkommerd?? Hij wist het zelf niet. De blauwe bergen waren ver veel te ver voor hem. Hij fladderde terug in de kooi. De kraanvogels trokken. Door de herfstlucht klonk hun geschreeuw -klagend en lokkend. Het was de roep naar het Zuiden. Ze verdwenen achter de blauwe bergen. Toen liet de kleine vogel zijn kop zakken en borg hem onder zijn vleugels, het grote ogenblik was voorbij...

L. Blaauw
vertaald uit het Engels

OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE VOGELS UIT DE REGIO

BONTE Vliegenvanger NR. AN 72.139 ger. op 30.05.2007 als pull te MARKELO, De Borkeld Elsenerveen door ringer B.G.Nyeboer uit Rijssen.

op 18 mei 2008 broed. wijffe in nkast 60 IJORST, Plagenborg. Afstand 43 km.

BONTE Vliegenvanger Nr. AN.57018 als 2e kj vrouw met broedsel in nestkast te DWINGELDERVELD door C. Both e.a.

op 10.05.2008 broedend in NK 79 Bosw.Staphorst.Afstand 23Km

BONTE Vliegenvanger Nr. AN 57.259 op 30.05.07 als pull geringd in nestk te DIEVER, Restaurant Berk en Heuvel. Ringer C.Both, Haren.

op 17.05.08 broed.vrouw in NK 160 Bosw.STAPHORST.Afstand 28 KM.

BONTE VL.VANGER Nr AN 57.367, geringd op 29.5.07 te LHEE Dr.in nestkast als pull door C. Both Haren.

op 15.05.2008 broed.vrouw in nestkast 1310 vak 59 route 6 Bosw-Staphorst. Afstand 23 KM

BONTE VL.VANGER Nr AN 57.510 als man 2 kj. bij broedsel in nestkast te DWINGELDERVELD op 02.06.07 door C. Both Haren.

op 07.05.2008 raamslachtoffer man. bij E.vd.Berg, Heerenweg IJHORST. Afstand 18 km.

KOOLMEES NR V.195.961 op 02.10.2005 geringd als le kj vrouw te VELDIGER BUITENLANDEN ZWARTSLUIS door A.J. Dijkstra Zwolle.

op 27 mei 2008 broedend vrouw aangetroffen in nestkast 121 Bosw. STAPHORST. Afstand 14 km.

TORENVALK Nr.3.597.071 geringd als pull. in kast TV 000 te ROUVEEN, Conradkanaal op 07.07.2003.

op 07.06.2008 broedend vrouw gecontroleerd in kast te ZEE-WOLDE, Erkemerpad.IJsselmeer-polders. Afstand 62 KM.

KOOLMEES NR AL 72.947 ger. op 17.10.2006 als 1e k.j.man te STAPHORST ZUID route 43.

op 27.08.2008 restanten gevonden van niet herkenbare vogel te STAPHORST(211.519) Melder R.Schut Meppel afstand 2 km.

KERKUIL Nr. 5.398.204 ger. als pull op 06.09.07 te TIJNJE Friesl. door Joh. de Jong uit Ureterp.

op 25.10.2007 verkeersslachtoffer te RUINEN,De Leeuwte. Afstand 41 KM.

KERKUIL Nr. 5.400.158,ger.op 18.09.07 pull kast H.J. Visser Oosterboerweg o.d Meppel.

op 13.03.2008 tegen gebouw doodgevlogen te REEZE Ov.Afstand 28 KM.

KERKUIL Nr. 5.400.432,ger.0706.07 pull te HAVELTE Kast Tameling.

op 18.06.2008 verkeersslachtoffer te HAVELTERBERG op A.32 Afstand 3 KM. Melder mevr.G.de Hoorn Darp.

SPERWER Nr.1.335.411, ger. 22.10.2007 als 1e k.j man te VELDIGER BUITENLANDEN ZWARTSLUIS (Bredenbeek),

op 11.02.2008 ring aan restant vogel gevonden Schotsweg Staphorst omg.E.Fictorie door B. Witte gemeld.Afstand 14 km.

STEENUIL Nr. 3.606.959 ger.op 04.06.2003 als vrouw na 1 k.j. met broedsel kast EEMST

op 17.05.2008 Kast ee05 Timmer EEMSTER Dwingeloo.Afstand 1 KM.

STEENUIL Nr.3.621.909 ger. 05.06.2004 als pull (2p) kast te DWINGELOO (Vogt)

op 16.05.2008 Westeinde DWINGELOO kast DWO1 Den Otter van Vemden gecontroleerd in nestkast. Afstand 3 KM.

STEENUIL Nr. 3.621.911 ger.op 05.06.2004 kast LHEEBROEK als pull (5P) (Vogt)

op 16.05.2008 broedend in kast vrouw na 1 k.j. Kast RA 14 Wiekema gecontr. van Vemden. Afstand 11 km.

STEENUIL Nr. 3.621.908 ger.op 05.06.2004 als pull(2p) te DWINGELOO. (Vogt)

op 26.jan.2008 gekontr.door van Vemden in kast LE02 Hessels te LEGGELOO Afstand 2km.

- STEENUIL** Nr. 3.526632 ger.op 10.06.2003 als broed.vrouw in kast te LHEEBROEK (Vogt) op 17.05.2008 gekontr.door v.Vemden in kast LB01 Muggen LHEEBROEK Afstand 1 KM.
- STEENUIL** Nr. 3.578.299 ger.op 0406.2003 als pull te RUIZEN in boomholte M.Hut (Hees) op 17.05.2008 gekontr.in kast RA18 Remmelts Wijkveld RUIZEN Afstand 2 km.
- TORENVALK** nr. 3.635.052 kast TV 67 Jan Huls te STAPHORST op 08.06.2005 als pull (6p) op 04.06.2008 gecontr.door ringer P. Das te DE VALOM-Achterweg Friesl. broedend. Afstand 72 km.
- STEENUIL** Nr. 3.646.917 ger.op 01.06.2007 als pull(4) door Nyeboer Rijssen in cast Tuindijk RAALTE. op 17 mei 2008 broedend in kast LB03 Hoofd LHEEBROEK gekontr. door v. Vemden. Afstand 49 KM.
- TORENVALK** nr. 3.670227 kast TV 032 Heidehoogten B. Witte te STAPHORST als pull (6) op 08.08.2008 dood gevonden te HIAURE Friesl. restant. Melder S. Prins, Bornwind. Afstand 79 KM
- TORENVALK** Nr. 3.670.277,ger.op 19 juni 20 (TVkast 209 J. Boldewijn Rollecate 44 als pull PUNTHORST. op 08.08.2008 dood gevonden te BORNWIRDHUIZEN Friesl, Afstand 83 KM.
- BONTE VL.VANGER** AN.58.551 ger. als pull Op 25.05.2007 in Bosw.Ruizen (Both c.s.) op 21.05.08 gekontr.door ringer bosw.Staphorst route 015 nk. 0280 Henk Huls. Afstand 15 km Broedend.
- SPERWER** Nr. 3.116.306,ger.RW Emmeloord Urk afslag Nagele op 28.06.2008 (J. Nap Kampen als vrouw pull. op 15.08.2008 raamslachtoffer te RUIZERWOLD fam. Keizer,Hes-selterweg 17. Afstand 41 km.
- KERKUIL** Nr.5.342.043 op 10.09.2008 als pull geringd te Het Anum WIJHE door RAS R.35 J. van Dijk Zwolle. op 7.10.2008 verkeersslachtoffer op de dijk tussen Zwartsluis en Hasselt. Afstand 23 km. Ref. Arnold Lassche. Vinder: Albert Heetebrij, Wilgenstuk 28, Hardenberg.
- KERKUIL** Nr. 5.358.955 ger. op 08.06.08 als pull in kast te GELDERINGEN Ov. door W. Engelsman Steenwijk. op 14.06.08 gekontr. in kast R. Meeuwes Havelte-broedend. Afstand 12 KM.

KERKUIL Nr. 5.377.627 ger.op 29.05.2007 pull te ELDRIK Gld door ringer F.M Stam uit Angerlo.

Op 18.07.2008 broedend aange- troffen in kast Gemeentelijke werkpi- aats te RUIZEN. Melder: Cor Boxem Ruinerwold. Afstand 88 KM

KERKUIL nr. 5.394.012, ger.op 11.06.2007 als pull te SLOCHTEREN, Kappershuttenweg door ringer Doe- vendans Groningen.

op 01.07.2008 verdrongen in vee- drinkbak Meeuwenweg ZUIDWOLDE Dr. Afstand 77 Km Vinder Henry Timmer en melder J.van Buren Balk- brug.

KERKUIL Nr. 5.403.636,ger.op 10.08.2007,als pull te ZUIDWOLDE, Nieuwe Dijk 20 kast van Dorp.

Op 12.02.2008 verkeersslachtoffer op N.34 GRAMSBERGEN-HAR- DENBERG Hmpaal 37.Vinder Jan Jelle Jongsma.Afstand 17 KM.

OIEVAAR Nr. ...9520 geringd als niet vliegvlug nestjong te ROUVEEN- West (Hooikammer ORW 424a)

op 31.07.2008 dood gevonden, kor- ter dan 1 week, te MECHERNICH FLOIDORP Nordrhein-Westfalen. Afstand 228 km.

KERKUIL Nr. 5.438.238 ger.op 15.07.2008 als pull kast van C.M. van Lubek Rheebruggen.Nr.3.

op 20.10.2008 verkeersslachtoffer (dood op de weg) te UFFELTE, Rui- nerwoldseweg.Vinder Bertus Middel- veld. Melder Ronald ioogenhout.

PIMPELMEES Nr.AK. 89.622, ger. als pull (11p) op 29.05.2006 in nk. 0065 route 29 Vossenburcht te IJHORST.

op 28.10-2008 gecontroleerd door ringer te DE WIJK. Prins Clauslaan 68 als vrouw na lkj. (ook op 28.11.2007 aldaar gecontro- leerd op dezelfde plaats)

Vogelringgroep pimpelemees

Tot zover de opbrengst en graag tot de volgende 'vangst'.

Vogelringgroep GO8 Blaauw, de coördinator

NATUURONTWIKKELING IN DE VLEDDERS

Dit jaar hebben wij de Vledders bij IJhorst, eigendom van Stichting Landschap Overijssel, geïnventariseerd. Het betreffende stuk is in het najaar van 2007 en de winter van 2007/2008 afgegraven. Dit varieert van 5 tot 50 centimeter. Doel van de afgraving was de rijke bovengrond af te voeren en de grondwaterstand dicht onder de oppervlakte te krijgen. Er is nu een mooie overgang van zand (aan de Burg. van Wijngaardenstraat) naar laagveen (Streitenvaart).

Wij zijn daar geweest op 24 juli, 31 juli en 14 augustus. Het ligt in de kilometerhokken 215.517 en 215.518.

De volgende planten hebben wij aangestreept:

<i>Nr.</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Nr.</i>	<i>Nederlandse naam</i>
0131	Barbarakruid, stijf	0582	Hondsdrif
0448	Basterdwederik, beklierende	0296	Hoornbloem, gewone
1642	Basterdwederik, kantige	0335	Kale jonker
0457	Basterdwederik, viltige	0795	Kamille, reukeloze
1349	Beekpunge	0796	Kamille, schijf-
0139	Berk, zachte	0785	Kattenstaart, grote
1155	Bies, matten-	0640	Kikkerbeet
1218	Bitterzoet	1301	Klaver, basterd
1058	Boterbloem, blaartrekkende	1299	Klaver, kleine
1048	Boterbloem, egel-	1305	Klaver, rode
1056	Boterbloem, kruipende	1306	Klaver, witte
1040	Boterbloem, scherpe	0544	Knopkruid, harig
1634	Braam, gewone	0772	Koekoeksbloem, echte
1321	Brandnetel, grote	1192	Kruiskruid, klein
1140	Brem	0446	Kweek
0943	Den, grove	0725	Leeuwentand, vertakte
0331	Distel, akker-	0466	Lidrus
0336	Distel, speer-	0665	Lis, gele
0187	Dotterbloem, gewone	1318	Lisdodde, grote
0589	Droogbloem, moeras-	0584	Mannagras
0975	Duizendknoop, kleine	0319	Margriet, gewone
0976	Duizendknoop, zachte	0121	Melde, spies-
1229	Egelskop, grote	2324	Melkdistel, akker-
1231	Egelskop, kleine	1224	Melkdistel, gekroesde
1363	Ereprijs, tijd-	1225	Melkdistel, gewone
0018	Fioringras	1076	Moeraskers
0475	Fijnstraal, canadese	0526	Moerasspirea
1726	Ganzerik, noorse	0814	Munt, akker-
0173	Hennegras	0813	Munt, water-
0651	Hertshooi, gevleugeld	1247	Muur, moeras-
1316	Hoefblad, klein	0571	Ooievaarsbek, zachte
0463	Holpijp	2430	Paardenbloem

<i>Nr.</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Nr.</i>	<i>Nederlandse naam</i>
0782	Penningkruid	0745	Vlasbekje
0977	Perzikkruid	0040	Vossenstaart, geknikte
0205	Pinksterbloem	2376	Walstro, moeras-
2254	Populier, canada-	0437	Waterbies, gewone
0983	Populier, ratel-	1074	Waterkers, gele
0756	Raaigras, engels	0859	Waterkers, slanke
0066	Reukgras, gewoon	0641	Waternavel, gewone
0930	Rietgras	0972	Waterpeper
0763	Rolklaver, moeras-	0638	Waterviolier
0675	Rus, greppel-	0028	Waterweegbree, grote
0688	Rus, padden-	0947	Weegbree, grote
0680	Rus, pit-	0946	Weegbree, smalle
0670	Rus, veld-	1118	Wilg, bos-
0673	Rus, zomp-	1117	Wilg, geoorde
1234	Spurrie, gewone	1119	Wilg, grauwe s.l.
0184	Sterrenkroos, gewoon	1122	Wilg, laurier-
0952	Straatgras	1116	Wilg, schiet-
0372	Streepzaad, klein	0451	Wilgenroosje, harig
0019	Struisgras, gewoon	0631	Witbol, gestreepte
0017	Struisgras, hoog	0780	Wolfspoot
0141	Tandzaad, knikkend	0254	Zegge, cyper-, hoge
0144	Tandzaad, veerdelig	0220	Zegge, geelgroene
0143	Tandzaad, zwart	0211	Zegge, scherpe
0932	Timoteegras	1006	Zilver schoon
0868	Torkruid, water-	1311	Zoutgras, moeras
1333	Valeriaan, echte	1101	Zuring, ridder-
0968	Varkensgras, gewoon	1094	Zuring, schapen-
1494	Vergeet-mij-nietje, moeras-	1093	Zuring, veld-
0841	Vergeet-mij-nietje, zomp-	1099	Zuring, water-
1112	Vetmuur, liggende		

Totaal 123 soorten. Daarbij moet opgemerkt worden dat sommige soorten in of langs bestaande sloten staan. Daar is niet afgegraven. Het betreft o.a. Beekpunge; Blaasjeskruid, groot; Dotterbloem, Hertshooi, gevleugeld; Kikkerbeet; Moerasspirea; Paddenrus; Tandzaad, knikkende; Waterkers, slanke; Waterviolier; Zoutgras, moeras-.

Ook zagen we zowel op 31 juli als op 14 augustus 6 Watersnippen opvliegen.

Wat een enorm potentieel ligt daar, als je ziet dat na 1 jaar al zo veel plantensoorten voorkomen. En de Watersnippen niet te vergeten. Het is ook interessant daar 's winters naar vogels te kijken.

Namens de Plantenwerkgroep,
Jan Paasman

VERSLAG HEIDEZUIVERING 20 SEPTEMBER 2008

Het is fris, maar de zon komt ook al door de nevel te voorschijn als we staan te wachten aan de rand van “de vier bergen”. Dit is de locatie die we dit jaar gekozen hebben om de natuur een handje te helpen.

Het heideveld dreigt begroeid te raken met allerlei opslag van struiken en boompjes. Als we er niets aan doen is

dit gebied binnen een paar jaar veranderd in een jong bos.

Willen we de heide behouden als biotoop voor allerlei dieren en planten, dan moeten we er wat aan doen.

Dat we niet de enigen zijn die er zo over denken blijkt als er zo'n 14 volwassenen en 15 kinderen komen opdagen om de handen uit de mouwen te steken.

De natuurbeschermingsvereniging heeft door middel van een gift van Staatsbosbeheer een aantal schoppen, zagen en grote snoeischaarsen aan kunnen schaffen.

Dat we dit nodig hadden blijkt wel als we beginnen, de loofhoudende boompjes zoals eik en berk moeten er uitgespit worden. Als je deze afzaagt gaan ze weer uitlopen en dat is niet de bedoeling.

De naaldbomen mogen heel dicht bij de grond afgezaagd worden. Dit vinden met name de jongens toch mooier werk dan het gespit met een schop.

Om kwart over tien is er koffie en fris, die zoals al jaren verzorgd wordt door Jaap Padding.

Na de welverdiende pauze gaan we weer hard aan het werk.

In de zon is het nu behoorlijk warm, zodat er menige jas of trui in een boom komt te hangen.

Om half een is er lekkere snert die gemaakt is door Hendrikje Vos.

Ik denk dat velen met voldoening terug kijken op een prachtige dag hard werken in de vrije natuur. Het resultaat mag er zijn. Er is weer een heel groot heide gebied dat er de komende jaren weer prachtig bijligt.

Iedereen die op welke manier dan ook geholpen heeft wordt heel erg bedankt.

Evert

KOSTGANGERBOLEET

In het kader Soort van de maand in oktober 2007 heb ik indertijd in Balkbrug gezocht naar de Kostgangerboleet. Het is een echte boleet, d.w.z. met buisjes, die parasiteert op een andere paddenstoel, te weten de Gele aardappelbovist. Toen heb ik de soort op twee plaatsen gevonden, namelijk in het gemeentebos naast Veldzicht en bij de Ommerschans (eigendom van Staatsbosbeheer).

Dit jaar heb ik weer gekeken en op beide plekken teruggevonden. Zie foto. De Gele aardappelbovist groeit voornamelijk langs paden en het is dus makkelijk te vinden. Als je goed oplet kun je de Kostgangerboleet ook vinden. Deze soort staat op de Rode Lijst (Kwetsbaar).

Dus volgend jaar vanaf oktober allemaal zoeken. Hij is te vinden totdat er nachtvorst komt.

Jan Paasman

PLANT(ON)AARDIG

Op 10 september van dit jaar vond ik in een brede sloot langs de Boslaan in Balkbrug een plant, die ik nog nooit in de natuur gezien had. Wel in artikelen in natuurbladen. Het was de Waterteunisbloem. Zie bijgaande foto.

Het is een zogenaamde invasieve exoot. Dit betekent dat deze soort uit het buitenland komt en invasiekenmerken heeft. Hij groeit zo snel dat er geen licht meer in het water komt en zodoende alle waterleven onmogelijk maakt.

Ik heb de vondst aan de districtcoördinator van Floron, Piet Bremer, gemeld. Die schreef mij dat ik het ook aan het waterschap moest melden. Het waterschap is nl. belast met het opruimen van invasieve soorten. Dit heb ik gedaan bij waterschap Groot Salland. Inmiddels heeft het waterschap het verwijderd, hoewel er een klein stukje is blijven staan. Ik ben benieuwd hoe dit zich ontwikkelt. Als het te erg wordt, trek ik weer aan de bel.

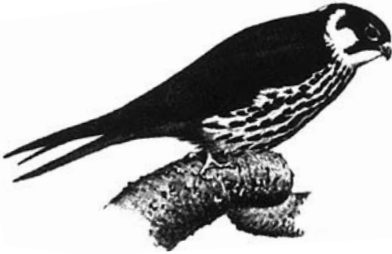
Het is jammer dat deze soort verwijderd moet worden, want het is een mooie soort.

Jan Paasman

BOOMVALKEN

Boomvalken; bijzonder lange vleugels; vliegbeeld met matte, spitse, sikkelvormig gebogen vleugels en korte staart doet denken aan dat van de gierzwaluw.

1. VLEERMUISVALK (*Fulcrum rufigularis*); in hetzelfde deel van tropisch Amerika als de roodborstvalk, maar aanzienlijk, kleiner; in gedrag, manier van jagen en geluid een echte boomvalk. 2. BOOMVALK (*Falco subbuteo*). 3. AFRIKAANSE BOOMVALK (*Falco cuvierii*), savannen van Midden- en Zuid-Afrika. 4. INDISCHE BOOMVALK of WOESTE BOOM-

VALK (*Falco severus*), wouden van Zuidoost-Azie. 5. Australische Boomvalk (*Falco longipennis*), vleugels bijzonder lang; wouden van Australië, Tasmanië en de Kleine Soenda-Eilanden.

Het woongebied van onze boomvalk is het zeer afwisselende landschap, waarin oude bossen aan open vlakten grenzen en waar liefst ook plassen of meren aanwezig zijn. Hier vindt hij overvloedig voedsel en de meest geschikte broed-

plaats. In pijlsnelle vlucht vangt de boomvalk uitsluitend vliegende dieren: kleine vogels en vooral insecten. Bij de vogels nemen boerenzwaluwen, veldleeuweriken en huiszwaluwen de eerste plaats in; zij vormen samen bijna twee-derde van zijn uit vogels bestaande buit. Vaak vangt hij zelfs gierzwaluwen, het beste bewijs voor zijn buitengewone snelheid. Van de insecten eet hij voornamelijk libellen en kevers, waarvan hij al vliegend de harde vleugels en dekschilden afbijt en laat vallen, terwijl hij de rest opeet. Bij meren in bossen kan men midden in de zomer tegen de avond vaak verscheidene boomvalken tegelijk op libelle zien jagen.

Daar de boomvalk een karakteristieke trekvogel is die pas in april of mei naar zijn broedgebied terugkeert, begint hij betrekkelijk laat in het jaar, pas begin juni, met de voorbereidingen voor het broeden. Hij gebruikt daarvoor steeds oude nesten van andere vogelsoorten, meestal die van kraaien.

De jongen kunnen dan worden grootgebracht in de tijd dat de meeste insecten voorhanden zijn. Net als bij de slechtvalken krijgen de uitgevlogen jongen van hun ouders les in het vangen van de prooi.

Zodra de jongen zelfstandig zijn, trekken ze weg; de winterkwartieren liggen in Zuidoost-Afrika en Zuid-Azië.

Overgenomen uit een oud natuurboek.

NATUURBOEKEN IN ONS ARCHIEF

Voor de liefhebbers: we hebben in ons bezit verscheidene boeken over de natuur. Het zijn meestal oudere boeken over heel diverse onderwerpen. Wanneer u belangstelling heeft voor een bepaald boek, neem dan contact op met de redactie.

NEDERLANDSE BOEKEN, DIEREN EN VOGELS		
Titel	schrijver	jaar van uitgave
Ons Dinkelland		1978
Flora onder de rook van Utrecht (1e IVN boekje)		1979
Bos en Hei		1972
Leven en werken van E Hermans natuur studie		1898
Wandeling door het Haagse groen	J. A. Nijkamp	1980
De Belgische natuur en vogel reservaten		1966
Vijftig jaar natuurbescherming in Nederland		1956
De club der trekvogels	F. Koster	1930
Over Roofvogels en Uilen	Grzimek	1974
Vogels trekken over ons land	Van Nes en J. E. Sluifers	1953
Op het buiten spoor	Joop Dam	
Ons bedreigde bestaan	Gaude	
Kijk uit je ogen (insecten)	Sjoerd Kuperus	1948
Dieren in uw tuin	Vriends + Vriends-Parent	
Vogelhek	Gr. J. van Oordt	1943
O de grens van land en zee (Wadden)	Jan van de Kam	1969
Het wonderleven in onze duinen	K. Hulsbos	
De wereld van de vogels	Wesley Elauyon	1963
Wanneer een eiland zich vernieuwd (Terschelling)	Gerben Colmjon	
De levende zee	Rachel Corsom	1953
Voorne in de branding	Prof. Dr. P. J. Garlherd en Prof. Dr G. R. Baertus	1968
Natuurbescherming 1964-1965		
De Westerschelde		1967
Dieren in hun omgeving (Azië)	J en K Markinnor	1974
De Grevelingen natuur en vogelwacht - Schouwen-Duiveland	1975	
Het wonder van het instinct	Prof. Dr. Wahkbold	
Deel 1 Gids voor vogelonderzoek	Hugh P. Gallacken	1984
Deel 2 Gids voor vogelonderzoek	Hugh P. Gallacken	1984
Ontdek de vogels	J. G. Th. Van Kes en J. E. Sluifers	1954

Het denkende dier	Prof. Dr. A. Chorus	1969
De landschappen van het Beneluxgebied	Dr. H. A. Visscher	1969
Uit zelfbehoud, welvaart ten koste van welzijn	Solverda	1969
Natuur en landschap van Waterland	J. S. R. Wartena	
Zeeschildpadden die in Suriname leggen	J. P. Schutz	
Het probleem van de overbevolking	Alfred Saug	
Een natuurlijke zaak	Kees Hana	1967
Fazant als liefhebberij	R. R. P. van den Mark	
België vangnet voor miljoenen vogels	Alfo Smits	
Dolfijn hoe doe je het	Dr. W. H. Dudole van Heel en H. J. Slijper	
Kamer- en volièrevogels	J. H. Noordzij	
Practische konijnenteelt	R. Steenhuis	
Jagen	J. H. Dam	
Handboek, natuur en wandelgebied in Nederland		1985
Shell natuurwijken	Leonhard Huizinga	
De wereld van dier en plant	L. L. Bredenveld en J. P. D. W. Paijens	
Een jaar tussen de spechten	H. Sielmann	1961
Vogelbruiloft	Otto Fehringer	
De vogels van beemd en veld	Dr. Wolfgang Makatsch	1964
Avifauna van Midden-Nederland		
Gevederde vrijbuiters	A. B. Wigman	
Mens tegen dier, met gewezen en camera op jacht voor Afrika	Alexander Lake	
Atlas der natuurreservaten	natuurbescherming	
De wereld der dieren – vogels		
De bonte wereld van vogels	Malcalin Ellis	
De vogels	Roger Tory Peterson	
Wereld der vogels	Jean Dorst	

Redactioneel

Uiterste datum voor
het inleveren van kopij:

11 januari

KIJKJE IN DE WERELD VAN ONS GROOTSTE ROOFDIER

De das hecht aan tradities

Tegen de tijd dat wij gaan slapen, gaat de das eropuit. We zien hem dan ook niet, tenzij we er veel moeite voor doen. Dat het de laatste jaren weer wat beter gaat met de dassen in ons land, merken we dan ook niet zo. Hoogste tijd voor een kijkje in de wereld van het grootste roofdier van ons land.

Het is een belevenis waarbij je je adem inhoudt. Je zit aan de rand van het bos en het is bijna nacht. Het wachten is op een van de heerlijkste nachtbrakers van het land: de das. Straks zou hij tevoorschijn kunnen komen – dat weet je bij dassen nooit –, want hier ergens moet hij wonen. De hoge wal waar het bos ophoudt en het weiland begint, is voor de das heilige grond. Hier hebben zijn verre voorvaders een burcht gesticht, al honderden jaren geleden. Ze groeven een stelsel van ondergrondse gangen en kamers en richtten dat in voor een zo aangenaam mogelijk verblijf onder de grond. Sindsdien woont de familie er. Je hebt geluk. Daar verschijnt waarachtig net aan jouw kant in de donkerte van het hol de karakteristieke zwart-wit gestreepte snuit van de das. Weldra volgt de rest van het beest. Dat is hem dan: het grootste landroofdier van Nederland. Erg roofdierlijk ziet hij er niet uit. Hij heeft eerder iets aaibaars: een spitse gestreepte kop aan een grijs behaard lijf op korte poten en met een kort staartje. Alles bij elkaar net geen meter lang. Hij waggelt een beetje.

Het ziet er niet erg gevaarlijk uit. Maar pas op: de kaken van de das zijn minstens zo sterk als die van een pitbull.

Gevoelige neus

Dat de das kans heeft gezien tot op de dag van vandaag te overleven, heeft hij te danken aan zijn voorzichtigheid en zijn nachtelijke levenswijze. Met zijn gevoelige neus weet hij, gedekt door de duisternis, zijn weg te vinden op zijn voedseltochten. De das is een dier van tradities. Dassen gaan niet graag opzij voor nieuwe infrastructuur. In Engeland is het zelfs voorgekomen dat ze na het bouwen van een nieuwe woonwijk op hun burcht gewoon bleven wonen waar ze altijd hadden gewoond. Eeuwenlang bewandelen ze dezelfde wissels, zoals dat heet, hun vaste routes door het land. In een weilte met hoog gras is zo'n dassenwissel goed te zien. Daar is het gras platgetrapt. Aan het prikkeldraad van het hek hangen hun karakteristieke haren.

Al eeuwenlang ook steken ze hetzelfde laantje over, wat onder druk van de vooruitgang ineens een vierbaansweg is geworden. Het is een botsing van culturen waarbij de das aan het kortste eind trekt.

Beschermeling

In onze moderne tijd is de grootste vijand van de das het verkeer. Onder druk van het gemotoriseerde tijdperk waren er in de jaren tachtig nog maar 1.600 dassen over in Nederland. Maar toen werd Vereniging Das en Boom opgericht, die de aandacht vestigde op het lot van de das en die voor elkaar kreeg dat op veel plaatsen wegen werden voorzien van dassentunnels, zodat de dieren veilig konden oversteken. Ook het imago van de das werd opgepoetst. Was een halve eeuw geleden in de ogen van veel mensen de das een schadelijk roofdier, nu is hij de beschermeling van natuurorganisaties en grondeigenaren. Zo doet Natuurmonumenten in en bij de Loonse en Drunense Duinen alle mogelijke moeite om het de dassen daar naar de zin te maken. En ook Rijkswaterstaat houdt inmiddels bij de aanleg van wegen automatisch rekening met mogelijke dassenwissels. Daardoor is de dassenbevolking weer gegroeid tot 4.500 dieren. Die zijn niet allemaal veilig. In het wild levende dassen worden niet veel ouder dan drie tot zes jaar. Exemplaren in dierentuinen halen wel eens de twintig. Nog steeds vallen er veel verkeersslachtoffers, maar het moedwillig uitgraven en plat leggen van dassenburchten zal niet vaak meer gebeuren.

Was de das een halve eeuw geleden een schadelijk roofdier, nu is hij een beschermeling

Nu de dassenbevolking redelijk op peil is, zou iedere Nederlander toch wat meer van deze medelanders en hun cultuur moeten weten. Eerst iets over hun burchten, waar de dassenfamilies in wonen. Die bestaan uit een aantal ondergrondse kamers, die ketels worden genoemd, en die comfortabel zijn ingericht met dorre bladeren, varens of hooi. Dassen schrapen die bekleding buiten bij elkaar en slepen die achterstevoren naar binnen, terwijl ze zo'n bos tussen hun voorpoten en kin geklemd houden.

Schoon hol

De omvang van diverse dassenburchten verschilt nogal. Meestal hebben ze drie tot tien uitgangen die gemiddeld tien tot twintig meter uit elkaar liggen. Maar er zijn dassenburchten bekend, in het buitenland, met wel 180 uitgangen en wel 50 nestkamers. Niet ver van hun burcht graven de dassen latrines, waar ze keutelen en plassen. Alleen in heel grote burchten gebruiken ze ook ondergrondse wc's.

Dassen houden van een schoon hol zonder nare luchtjes. Ze brengen er dan ook het grootste deel van hun leven in door. Bij lekker weer komen ze 's avonds pas naar buiten. Meestal een uur na zonsondergang, maar hartje zomers ook wel eerder. Hun eerste gang is naar de wc. Daarna gaan ze op pad - bijna altijd alleen, soms met z'n tweeën - op zoek naar iets eetbaars. Een lopend buffet, dat wel een uur of tien kan duren. Dassen

wonen graag in de buurt van een weilandje met koeien of paarden, want onder de vlaaien en hopen vinden ze hun favoriete hapje: regenwormen. Verder lusten ze bijna alles: muizen, vruchten, insecten, slakken en de inhoud van vogelnestjes.

Liever binnen

Omdat ze vooral voorzichtig zijn, blijven ze in heldere maanbeschenen nachten liever binnen. Ook in de winter geloven ze het wel. Ze gaan niet echt in winterslaap, zoals egels en slaapmuizen, maar ze liggen dagenlang maar een beetje lui in hun nestkamers betere tijden af te wachten.

Af en toe gaan ze even naar buiten om zichzelf te verzorgen, te keutelen, te plassen of elkaars haren te kammen. In voorjaar en lente komt er passie in het leven van deze bedaarde dieren: dan paren ze, maar dat doers ze ook nog in de nazomer.

De ontwikkeling van bevrucht ei tot voldragen jong duurt zeven weken, maar toch worden er pas in januari en februari jongen geboren. De groei van het ongebooren dasje wordt maandenlang stilgezet om ervoor te zorgen dat het op het juiste moment ter wereld komt.

Knusse nestkamers

Soms hebben dassen maar één jong, maar het kunnen ook vijfelingen zijn. Bij hun geboorte zijn de jonge dasjes betrekkelijk hulpeloos. Na vijf weken gaan hun ogen pas open, na vier weken krijgen ze melktandjes en na twaalf weken wisselen ze naar echte tanden. De eerste acht weken van hun leven blijven ze veilig onder de grond in de knusse nestkamers. Maar als het tegen mei begint te lopen, is het prachtige moment daar, dat de jonge dasjes voor het eerst hun gestreepte snoeten naar buiten steken en voor het eerst de lucht van lente en bos opsnuiven. Er zijn mensen die dat meegemaakt hebben. De bofkonten.

Overgenomen uit Natuurbehoud.

VOGELS VOEREN IN DE WINTER

Tijdens de donkere wintermaanden hebben de vogels minder tijd om op zoek te gaan achter voedsel.

Nu het kouder is hebben ze het nochtans broodnodig.

Daarom is het aan te raden om een handje te helpen, zodat ze gezond en wel de kou kunnen trotseren. We kunnen de dieren helpen om hun vetreserve op peil te houden door energierijk voedsel aan te bieden. De vogels zullen dit

ten zeerste waarderen en zelf kunnen we een hele winter lang genieten van de vele vogels die aan en af komen gevlogen.

De voederplaats:

Strooi het eten op de grond op open plaatsen dan lopen de vogels geen gevaar zelf te worden opgegeten door katten die op de loer zitten tussen de struiken. Een andere mogelijkheid is het plaatsen van een voederplank of een voederhuis dermate zo dat de katten er enkel maar met veel smaak naar opkijken.

Plaats deze voederplank of voederhuisje op een zonnige en windarme plaats, liefst daar waar U ze vanachter het vensterraam in het oog kan houden Verder is het ook niet interessant de voederplank of voederhuisje dicht bij grote bomen, tuinhuisje, pergola's te plaatsen waar katten kunnen afspringen.

Het meest geschikte voedsel:

Tijdens deze koude periode hebben de vogels nood aan voedsel dat veel koolhydraten bevat. Deze vinden we o.a. in zaden, vruchten en groenvoer.

Vogels hebben trouwens het vermogen om het te veel aan koolhydraten om te zetten in lichaamsvetten. Vet is eveneens een belangrijke energiebron voor vogels. Zoals kaas zonder plastick randjes, ongezouten spek, cake, gebak, vetbollen, overrijp fruit, zonnebloempitten, ongebrande pinda's in netjes of op draad rijgen.

Waarop letten:

Voeder meerdere keren per dag. Bij voorkeur 's morgens na de lange koudenacht en tegen de late namiddag.

Watergeven:

Geef gewoon zuiver water en zet dat op een windvrije beschutte plaats.

Tips :

Te lang doorvoeren in het voorjaar kan gevaren met zich mee brengen. Mezen die verzot zijn op traag verterende pinda's kunnen die dan voederen aan hun jongen. Deze zullen door de trage vertering van pinda's gedurende enkele uren geen hongergevoel hebben waardoor ze niet meer bedelen, afkoelen en sterven.

Nog veel plezier met het voederen en begluren van de verschillende soorten vogels die uw voederplaats bezoeken.

Nestkastcoördinator,
J Nijboer

*Redactie en Bestuur
wenst een ieder
een voorspoedig 2009*

